

zi beseda »ZA« ali beseda »PROT«

REFERENDUMI
5. 6. 2011

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja referendumске kampanje
stranke Zeleni Slovenije za
referendum o Zakonu o pokojninskem
in invalidskem zavarovanju

agij 34. člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. ZRLI-UPB2) Državna volilna komisija objavlja akte o razpisu zakonodajnih dumov o Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, o Zakonu o mbah in dopolnitvah Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ivih in o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter besedila ov, o katerih se glasuje na referendumih.

nedeljo, 5. junija 2011, na voliščih, ki bodo odprta

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Pravilnost financiranja referendumске kampanje
stranke Zeleni Slovenije za
referendum o Zakonu o pokojninskem
in invalidskem zavarovanju

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti financiranja referendumske kampanje stranke Zeleni Slovenije za zakonodajni referendum o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji ter izrek mnenja o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo.

Računsko sodišče je stranki Zeleni Slovenije *zavrnilo mnenje* o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji ter *mnenje* o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo. Stranka Zeleni Slovenije, kot organizatorica referendumske kampanje za referendum o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ni predložila poročila o referendumski kampanji, ki je predmet revidiranja pri tovrstnih revizijah v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, in za financiranje organiziranja referendumske kampanje pa tudi ni odprla posebnega transakcijskega računa za referendumsko kampanjo, zato ni bilo mogoče izvesti revizije.

KAZALO

1. UVOD	7
1.1 PREDSTAVITEV ORGANIZATORJA REFERENDUMSKE KAMPANJE.....	7
1.2 PREDSTAVITEV REVIZIJE.....	8
1.2.1 Zbrana sredstva.....	8
1.2.2 Porabljena sredstva.....	9
2. UGOTOVITVE	10
3. MNENJE	11

1. UVOD

Revizijo pravilnosti financiranja referendumске kampanje stranke Zeleni Slovenije za zakonodajni referendum o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju¹ (v nadaljevanju: referendum o zakonu o pokojninski reformi) v letu 2011 smo uvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču² (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Zakona o volilni in referendumski kampanji³ (v nadaljevanju: ZVRK). Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 22. 9. 2011.

Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji ter mnenje o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo.

Revidiranje smo bili dolžni izvesti v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴. Zaradi razlogov, opisanih v odstavku o vzrokih za zavrnitev mnenja, pa ni bilo mogoče pridobiti zadostnih in ustreznih dokazov kot osnove za izrek mnenj.

1.1 Predstavitev organizatorja referendumске kampanje

Organizator referendumске kampanje je v skladu z drugim odstavkom 3. člena ZVRK odgovoren za zakonitost izvajanja referendumске kampanje. Organizator referendumске kampanje za referendum o zakonu o pokojninski reformi – referendum je potekal 5. 6. 2011 –, je bila stranka Zeleni Slovenije, Komenskega ulica 11, Ljubljana.

Organizator referendumске kampanje mora najkasneje 25 dni pred dnem glasovanja na referendumu odpreti poseben transakcijski račun za referendumsko kampanjo (v nadaljevanju: posebni račun)⁵. Vsa finančna sredstva, ki jih organizator sam nameni ali dobi od drugih pravnih ali fizičnih oseb za financiranje referendumске kampanje, mora zbrati na posebnem računu. Vse stroške referendumске kampanje mora poravnati izključno s tega računa, ki ga mora zapreti najkasneje v štirih mesecih po dnevu glasovanja⁶.

Stranka Zeleni Slovenije je ob prijavi referendumске kampanje Državni volilni komisiji sporočila, da je za referendumsko kampanjo odprla skupni račun s stranko Združeni zeleni. Posebni račun odpre posamezna fizična ali pravna oseba, ki je organizator referendumске kampanje. V navedenem primeru je posebni

¹ Odlok o razpisu zakonodajnega referendumа o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (OdZPIZ-2), Uradni list RS, št. 30/11.

² Uradni list RS, št. 11/01.

³ Uradni list RS, št. 41/07, 11/11.

⁴ Uradni list RS, št. 41/01.

⁵ Prvi odstavek 16. člena ZVRK (najkasneje do 11. 5. 2011).

⁶ Prvi odstavek 16. člena ZVRK (najkasneje do 5. 10. 2011).

račun odprla stranka Združeni zeleni, čeprav je bila organizator referendumske kampanje stranka Zeleni Slovenije.

Odgovorna oseba stranke Zeleni Slovenije je bil Vlado Čuš.

1.2 Predstavitev revizije

Predmet revizije naj bi bilo poročilo stranke Zeleni Slovenije o referendumski kampanji za referendum o zakonu o pokojninski reformi v letu 2011. Referendum je bil 5. 6. 2011.

Cilj revizije pravilnosti financiranja referendumske kampanje za referendum o zakonu o pokojninski reformi je bil izrek mnenja o:

- pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji in
- pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo.

Revizijo smo načrtovali v obsegu, ki ga določa prvi odstavek 30. člena ZVRK. Pri obsegu preverjanja smo upoštevali določila ZVRK, zato smo nameravali preizkusiti:

- višino zbranih in porabljenih sredstev za referendumsko kampanjo,
- ali je organizator pridobil in uporabil sredstva za referendumsko kampanjo v skladu z ZVRK ter
- ali so podatki, ki jih je organizator navedel v poročilu o referendumski kampanji, ki ga določa ZVRK, točni.

1.2.1 Zbrana sredstva

Zbrana sredstva za referendumsko kampanjo so v skladu z ZVRK in Zakonom o političnih strankah⁷ (v nadaljevanju: ZPolS) vsi prispevki, zbrani na posebnem računu, in vsi popusti ali oprostitev plačil, ki so jih organizatorju odobrili izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Referendumska kampanja se lahko financira s prispevki zasebnikov, pravnih in fizičnih oseb, ki pa ne smejo presegati desetkratne povprečne mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji za preteklo leto⁸. Državni organi, organi samoupravnih lokalnih skupnosti, pravne osebe javnega prava, humanitarne organizacije, verske skupnosti, javna podjetja, kot jih določa zakon, ki ureja preglednost finančnih odnosov, gospodarske družbe, v katerih ima država ali samoupravna lokalna skupnost več kot 25-odstotni delež v kapitalu, in družbe, v katerih imajo te družbe večinski delež, kot ga opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe, ne smejo financirati referendumske kampanje⁹. Organizator referendumske kampanje ne sme pridobiti sredstev za referendumsko kampanjo iz prispevkov tujih zasebnikov, fizičnih in pravnih oseb, iz prihodkov od premoženja stranke iz tujine, iz volil in daril iz tujine. Prepovedano je tudi vsakršno pridobivanje sredstev ali opravljanje storitev za stranko iz tujine¹⁰.

⁷ Uradni list RS, št. 100/05-UPB1, 103/07.

⁸ Tretji odstavek 22. člena ZPolS.

⁹ 25. člen ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK.

¹⁰ Šesti odstavek 21. člena ZPolS v povezavi s 14. členom ZVRK.

1.2.2 Porabljena sredstva

Porabljena sredstva za referendumsko kampanjo so vsi stroški referendumske kampanje, vključno z danimi popusti ali oprostitvami plačil, ki jih odobrijo izvajalci storitev oziroma prodajalci izdelkov.

Stroški referendumske kampanje so glede na določila ZVRK opredeljeni po namenu, času in vrsti. Namen je določen z zakonsko opredelitvijo referendumske kampanje¹¹. To so vse oglaševalske vsebine in druge oblike propagande, katerih namen je vplivati na odločanje volivk in volivcev pri glasovanju na referendumu.

Stroški so časovno vezani na obdobje referendumske kampanje, ki se lahko začne najprej 30 dni pred dnem glasovanja, končati pa se mora najkasneje 24 ur pred dnem glasovanja¹². Referendumska kampanja se je začela 6. 5. 2011, končala pa 3. 6. 2011 ob 24.00 uri.

Med stroške referendumske kampanje¹³, ki so potrebni za izvedbo referendumov, ZVRK uvršča:

- stroške oblikovanja, tiskanja, razobešanja in odstranjevanja plakatov,
- stroške oblikovanja in objavljanja predreferendumskih oglaševalskih vsebin v medijih,
- stroške organizacije in izvedbe predreferendumskih shodov,
- stroške oblikovanja, tiskanja, reprodukcije in razpošiljanja referendumskega materiala iz 7. člena ZVRK,
- stroške odprtja, vodenja in zaprtja posebnega transakcijskega računa in
- druge sorodne stroške, ki so nastali izključno zaradi dejanj referendumske kampanje.

Za stroške referendumske kampanje se štejejo vsi navedeni stroški, ne glede na to, kdaj so bili plačani in kdaj so bili sklenjeni posli v zvezi s posameznimi dejanji referendumske kampanje, če se stroški in posli nanašajo na obdobje referendumske kampanje¹⁴.

¹¹ Tretji odstavek 1. člena ZVRK.

¹² Prvi odstavek 2. člena ZVRK.

¹³ Drugi odstavek 15. člena ZVRK.

¹⁴ Šesti odstavek 15. člena ZVRK.

2. UGOTOVITVE

Stranka Zeleni Slovenije ni odprla posebnega računa, čeprav je Državno volilno komisijo obvestila o odprtju računa. Posebnega računa ni odprla stranka Zeleni Slovenije, temveč stranka Združeni zeleni. S tem je kršila določila 16. člena ZVRK, ki določa, da mora organizator referendumске kampanje najkasneje 25 dni pred dnem glasovanja na referendumu odpreti posebni račun z oznako 'za referendumsko kampanjo' in pri tem navesti tudi referendum, za katerega organizira kampanjo.

Pojasnilo stranke Zeleni Slovenije

Stranka Zeleni Slovenije je v postopku združevanja s stranko Združeni zeleni, zato je poročilo o referendumski kampanji posredovala stranka Združeni zeleni, ki je v imenu obeh strank odprla tudi posebni račun.

Fizična ali pravna oseba, ki Državni volilni komisiji sporoči, da je organizator referendumске kampanje, mora odpreti posebni račun za referendumsko kampanjo ter posredovati poročilo o financiranju referendumске kampanje računskemu sodišču. Državni volilni komisiji je stranka Zeleni Slovenije sporočila, da je organizatorica referendumске kampanje, zato bi morala odpreti posebni račun za referendumsko kampanjo in po zaprtju posebnega računa poročati o referendumski kampanji Državnemu zboru Republike Slovenije in računskemu sodišču, česar pa ni storila. Ker stranka Zeleni Slovenije za referendumsko kampanjo ni odprla posebnega računa, kar ni v skladu z določili 16. člena ZVRK, in računskemu sodišču ni posredovala poročila, kar ni v skladu z določili 18. člena ZVRK, ni bilo mogoče izvesti revizije financiranja referendumске kampanje stranke Zeleni Slovenije oziroma ni bilo mogoče ugotoviti, ali je stranka Zeleni Slovenije pravilno izkazala zneske v poročilu o referendumski kampanji in ali je pravilno zbrala in porabila sredstva za referendumsko kampanjo.

3. MNENJE

Računsko sodišče je na podlagi Zakona o volilni in referendumski kampanji uvedlo revizijo pravilnosti financiranja referendumske kampanje stranke Zeleni Slovenije za zakonodajni referendum o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v letu 2011.

Zavrnitev mnenj

Stranka Zeleni Slovenije, organizatorica referendumske kampanje za referendum o Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ni predložila poročila o referendumski kampanji, ki je predmet revidiranja pri tovrstnih revizijah v skladu z Zakonom o volilni in referendumski kampanji, in za financiranje organiziranja referendumske kampanje tudi ni odprla posebnega računa, zato ni bilo mogoče izvesti revizije. Navedena opustitev dolžnega ravnanja stranke Zeleni Slovenije pomeni kršitev 16. in 18. člena Zakona o volilni in referendumski kampanji. Za nastalo omejitev pri obsegu revidiranja je odgovoren revidiranec.

Menimo, da zaradi navedb v prejšnjem odstavku stranki Zeleni Slovenije ni mogoče izreči mnenja o pravilnosti izkazanih zneskov v poročilu o referendumski kampanji in tudi ne mnenja o pravilnosti zbiranja in porabe sredstev za referendumsko kampanjo.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Številka: 325-88/2011/29

Ljubljana, 2. aprila 2012

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. stranki Zeleni Slovenije, priporočeno;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

RAŠANJE:

»Ali ste za to, da se u
vanju dela in z
EPA 1502-1

REF

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

I. Na podl
26/07 –
referen
spreme
ter arh